

Budapestre vonatkozó újságcikkek

OSZTALOZAS

Tárgy

498.4

Hely

Idő

"1918"

Személy

Szerző: G.

Cím: A lóverseny ügy.

Forrás: Az Újság

Bp.

1918 VII/28

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

A lóversenyügy.

— Szakszerű megjegyzések. —

Annál az érdeklődésnél fogva, amely a lóversenyügy tervezett reformja iránt mindenfelé megnyilvánul, készséggel közöljük egy szakembernek alábbi fejtegetéseit, természetesen a nélkül, hogy velük azonosítanók magunkat.

Alig van valami, a mi ellen hangosabb, sőt mérgesebb támadások történnek, mint a lóversenyek és az azokkal kapcsolatos fogadások ellen.

Tagadják, hogy a lótenyésztés emelésére a versenyeknek befolyásuk volna, tehát kifogásolják azok megtartását, sokalják az odajáró közönséget, még inkább a fogadásokat s leginkább az ott előforduló veszteségeket.

Hát bizony nagy összegek is forognak azokon a totalizátorgépeken, s ha megmutatjuk azok nagyságát, bizonyára még nagyobb lesz a szörnyűködés.

Ez alkalommal a bukméker-fogadásokról nem szólnunk, hanem csak a totalizátoron közvetített fogadásokról, melyeknek forgalma volt az ország területén

1900-ban.....	10,675.048 K.
1910-ben.....	27,019.915 "
1916-ban.....	49,827.580 "
1917-ben.....	109,207.210 "

A folyó év első felében elért eredményekből ítélve, teljes bizonyossággal állíthatjuk, hogy az idén még sokkal több lesz.

Mivel a támadók egész egyszerűen megállanak ott, hogy a versenyterén temérdek pénzt tesznek fogadásokra s a fogadások közül igen sok elvesz: ha igazságosak és méltányosak akarunk lenni, mintegy kötelesség tovább menni s meg-

nézni, hogy hát mi is történik a totalizátorgépekre beadott összegekkel? Mi lesz azokból, kik veszik azoknak hasznát? A versenyegyletek, illetve azok tagjai, vezetői vagy csakis közhasznú intézmények?

Szabadjon erre nézve például a múlt 1917. évi adatok szétbontásával tájékoztatást nyújtani.

Az 1917. évi 109.207.210 koronából 86%, vagyis 93.918.200 korona, nyeremények alakjában visszaadott a fogadóknak. Ma egyiknek, holnap másiknak.

A gépeken belül maradt 14%, vagyis 15,289.010 korona elosztott tizenegy egyenlő részre.

Ebből a versenyegyletek beszolgáltattak

1. Az állampénztárba:

a) az országos lótenyésztési alap javára 4½ tizenegyedrész.....	4,014.324 K
b) az országos testnevelési és turisztikai alap javára ¼-ed részt oly arányban, hogy abból a testnevelési alapra jutott a turisztikai alapra jutott.....	1,747.315 "
c) a jótékonykézü állami sorsjáték alap javára (a Budapesten kívül lefutott versenyeknél közvetített fogadások után) 1½ tizenegyedrész.....	436.820 "
502.958 "	
2. a székesfővárosi szegényalapba (a Budapesten lefutott versenyek forgalmának 1½ tizenegyedrészre).....	1,135.150 "
Együtt.....	8,736.576 K.

Melyik ezek közül az az alap, a melyik közérdek szempontjából kifogásolható s ha a versenyek eredményei iránt érdeklődők önként, minden kényszer nélkül össze nem adják: honnan gyűjtötte volna össze azokat úgy az állam, mint a székesfőváros és pedig a legkisebb fáradság s személyzeti és más költség nélkül? Mindnyájunk adójából?

A fenn kimutatott összegén kívül igaz ugyan, hogy a versenyegyletek pénztárába is befolyt

¼-ed rész, vagyis 6,552.434 korona. De — a nélkül hogy pénztári könyveikbe betekinthetünk volna — csupán alapszabályaik rendelkezéseinek és a szemünk előtt törtéteknek figyelembe vételével megállapíthatjuk a következőket:

A milliókra rugó versenydíjakon kívül, a versenypályák és azokhoz tartozó telepek jókarban tartására s például most a Lovaregyletnél egy elsőrangú új versenyter berendezésére oly nagy összegek szükségeltettek, hogy a rendes tisztviselők nyugdíjalapjának biztosításán felül számottevő

vagyont gyűjteni alig lehet. S nem hagyható emítés nélkül az sem, hogy a rendes tisztviselők mellett kisebb-nagyobb napidíj alakjában számos nyugdíjazott s más középrangu tisztviselőnek nyújtanak nagy jótéteményt jelentő szükséges mellékjövendelmet.

S mivel a versenyek és fogadások üldözői hallgatnak arról is, méltányosnak tartom felkérni a figyelmet azon különbségre, a mi a versenyegyletek tagjai, választmánya, gazgatósága, illetve elnöksége — s más mindenféle — még irodalmi — vállalatok tagjai, választmánya s igazgatósága stb. anyagi érdekeltsege között van.

Az ipar, irodalmi stb. vállalatok tagjai részvényeket fizetnek be egyszer, s azután minden évben osztalékot, vezetői különdíjazást, tantiémet stb. élveznek.

A versenyegyletek tagjai minden évben tagsági díjat fizetnek be, — osztalékot stb. sohasem kapnak. Választmányi, igazgatósági, elnökségi tagjai nemcsak fizetést, tantiémet stb. nem kapnak, hanem az egyletek érdekében tett fáradozásaik közben felmerült kiadásokat is sajátjukból fedezik.

Mégis oly alakban intéztetnek a vádak és bírálatok, mintha ők is iparvállalati, színházi vagy mulatóhely-tulajdonosi anyagi előnyöket élvez-

nének.

A háboru első éveiben bizonyos mulatóhelyek előadásaira nézve némi megszorítások tettek. Minő nagy sajnálkozások hangzottak el, hogy a szegény alkalmazottak mily nagy szükségeket fognak szenvedni. Vajjon a versenyegyleteknél lévő nyugdíjazott s középfoku tisztviselőtársaink könnyebben tudnák elviselni a versenyegyletektől nyert mellékjövedelem elvesztését?

Szabadjon még a következőkat megemlíteni.

Az országos lótenyésztés fontosságát minden idő bizonyította. A lóversenyeknek erre való hasznos befolyását szintén a művelt világ legfelső, s legtekintélyesebb szakemberei, nemzetgazdái, kormányai elismerték, vallják, s ezért egyyleti uton, mint államilag is százezrekekkel, milliókkal támogatják.

Minden elfogulatlan vagy mellékérdek által nem korlátozott embernek el kell ismernie, hogy a lóversenyek eredményei iránti érdeklődés éppen olyan elfojthatatlan, mint több más emberi hajlam. Azt sem támadásokkal, sem hivatali hatalommal kiirtani nem lehet. Egyedül helyes azt — mint egy folyót — rendes mederbe vezetni, káros hatását minimumra szorítani s közhasznuságát maximumra emelni. A míg pedig Ausztriában és Németországban versenyek tartatnak, addig az itteni indokolatlan szigorinak egyedül biztos következménye az lesz, hogy még az eddiginél is több pénz özönlik a bécsi irodákba. S hogy ez nem lesz kevés, megítélhető abból, hogy pl. a múlt évben is több mint 18—20 millió küldetett azokba hol postán, hol megbizottak útján, mely összegeknek nemcsak 14%-a, hanem maga a tőkés is legnagyobbbrészt oda vészett. E mellett természetesen az itteni zugsukmékerek is milliókat arattak; s ha e fogadások összege itthon maradt is, de a közalapok elveszítették a törvény által nekik szánt jövedelmeket.

Azért, hogy e téren is, mint minden más téren, vannak visszaélések, csalások s bűnös összejátszások: nem a jótékony alapokat kell megkárosítani, hanem a rossz embereket üldözni, megbüntetni stb.

Végül: sok egyéb indok mellőzésével, szabadjon a következőkre kérni fel a figyelmet.

A melyik ország állami lótenyésztéséből angol derby-nyerő mén (Kisbér) került ki, s a hol a magántenyésztés kiválóan jeles egyedei mellett egy olyan kanczát is (Kincsem) nevelt, a melyik képes volt nálunk, Ausztriában, Német-, Francia- és Angolországban 53 versenyt futni, s soha egyetlen verséget sem szenvedett: az a művelt külföldön általános tekintélynek örvend. Távol tengereken tülről — Sziám, Japán stb. — jöttek ottani anyaguk megjavítása végett tenyészanyagot tőlünk beszerezni; valamennyi európai állam, jóminőségű katonai és gazdasági lovakért szintén hozzánk fordult és küldött tekintélyes összegeket. Ez a lótenyésztés megérdemli, hogy magunk is megbecsüljük s fejlődésének feltételeit megadjuk, kivált ha ez nem végrehajtók útján összeszedett adók alakjában, hanem önként hordatik össze.

Alig lehetne a művelt és közzgazdaságilag is magas fokon álló külföldet jobban meglepni valamivel, mintha Magyarországon beszüntetnék a versenyeket!

G.